

สารัตถะของวรรณกวีอุบัติการณ์โลก:
กรณีลำหลวง-ขุนน้ำนางนอน ปี 2561
THEMES IN GLOBAL PHENOMENON VERSES:
A CASE OF THAMLUANG-KHUNNAMNANGNORN 2018

วรวรรณ ศรียาภัย¹

Warawat Sriyabhaya¹

waaraathaanaa@yahoo.co.th

¹คณะศิลปศาสตร์ มหาวิทยาลัยพะเยา

¹School of Liberal Arts, University of Phayao

บทคัดย่อ

การศึกษาครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อวิเคราะห์วิจารณ์บทกวีอุบัติการณ์โลกกรณีลำหลวง-ขุนน้ำนางนอน ปี 2561 ในประเด็นสารัตถะจากบทกวีจำนวน 19 เรื่อง โดยใช้แนวคิดความรู้ในตัวบทและนอกตัวบท ผลการศึกษาสรุปได้ว่า ประเด็นสารัตถะของบทกวีมี 3 ระดับ คือปัจเจกชน สังคม และสถานะเหนือโลก ในด้านรูปแบบการนำเสนอเนื้อหาของบทกวีแบ่งออกเป็น 2 รูปแบบ คือรูปแบบคำประพันธ์ซึ่งกวีใช้คำประพันธ์ 3 รูปแบบหลักคือกลอน กาพย์ และโคลง โดยรูปแบบกลอนใช้กลอนแปดมากที่สุด รองลงมาคือกาพย์ประเภตกาพย์ยานีสิบเอ็ด และใช้รูปแบบโคลงสี่สุภาพน้อยที่สุด ส่วนรูปแบบการเสนอเนื้อหามี 4 ลักษณะ คือ การรายงานเหตุการณ์ การแสดงความคิดเห็น การเสนอแนะวิธี และการขอความช่วยเหลือ

คำสำคัญ: วรรณกรรมร้อยกรองไทย ปี 2561 ลำหลวง-ขุนน้ำนางนอน สารัตถะของวรรณกรรม

Abstract

This study aims to analyze and criticize the themes in global phenomenal verses: a case of Thamluang-Khunnamnangnorn 2018 appeared among 19 literary works. The conceptual framework for analysis were knowledge about the verse and the metaverse knowledge. The results revealed that themes of the verses were divided into 3 levels: Individual, Social, and Supernatural. The patterns of poetry style could be categorized into 2 types: word poetry which comprises 3 major Thai verses i.e. (Klon, Kap, Klong) and the highest occurrence was KapYanee 11. The patterns of content presentation were reported in 4 genres: reporting situation, expressing opinion, recommending methods, and asking for assistance.

Keywords: Thai Verses in 2018, Thamluang-Khunnamnangnorn, Theme of Literature

บทนำ

เขตพื้นที่วนอุทยานถ้ำหลวง-ขุนน้ำนางนอน ตั้งอยู่ในตำบลบ้านโป่งผา อำเภอแม่สาย จังหวัดเชียงราย มีเนื้อที่ประมาณ 5,000 ไร่ ณ พื้นที่แห่งนี้มีถ้ำหลวง-ขุนน้ำนางนอนซึ่งจัดเป็นสถานที่ท่องเที่ยวประเภทถ้ำยาว ไม่น้อยกว่า 7 กิโลเมตร ภายในถ้ำมีเกล็ดหินสะท้อนแสง หินย้อย หินงอก ธารน้ำ และถ้ำลอด ล้วนแล้วแต่สร้างความตระการตาตื่นใจแก่ผู้พบเห็น ในช่วงฤดูฝน ถ้ำแห่งนี้ไม่เปิดให้บริการเนื่องจากนักท่องเที่ยวอาจได้รับอันตรายจากกระแสน้ำที่ไหลบ่า และท่วมนองภายในถ้ำได้

ถ้ำหลวง-ขุนน้ำนางนอนจำหลักมันมาเนิ่นนานจนมีอายุประมาณกาล อุตติได้ ก่อเกิดเป็นตำนานเล่าขานอย่างน้อย 3 ส่วนวน ส่วนแรกเล่าว่าเจ้าหญิง แห่งเมืองเชียงรุ่งของจีนแอบรักกับชายเลี้ยงม้า แล้วหนีตามกันมาจนถึงพื้นที่ใกล้ แม่น้ำโขง ขณะนั้นเจ้าหญิงท้องแก่แล้วจึงเสด็จต่อไปไม่ไหว ได้บอกพระสวามีว่า พระองค์ประทับรออยู่ ณ สถานที่นั้น ฝ่ายพระสวามีออกไปหาอาหาร ก่อนไปสั่ง เจ้าหญิงว่าอย่าไปไหน พระสวามีไปแล้วก็ไปลับเพราะถูกทหารของพระบิดาที่ สกตรรอยตามมาฆ่าเสีย เจ้าหญิงเสียพระทัยยิ่งนักจึงใช้ปีนปัดผมหางพระเศียร พระองค์ เลือดไหลออกมาเป็นสายธารกลายเป็นแม่น้ำแม่สาย พระวรกายนอน เหยียดยาวกลายเป็นดอยนางนอน ส่วนวนที่สองเล่าว่าเจ้าหญิงเมืองพุกามเดิน ท้าพ้ออกตามหาเจ้าชายที่อันเป็นที่รัก พระนางออรรมมีผู้คนล้มตายมากมายและ ขยายอาณาเขตเรื่อยมาจนถึงเวียงสีทวงจึงพบกับเจ้าชาย แต่ปรากฏว่าเจ้าชาย หนีไปกับกับสาวชาวเวียงนี้เสียแล้ว พระนางเศร้าสลดจนตรอมใจตาย ก่อนตายได้ ตั้งจิตอธิษฐานให้ร่างของพระนางกลายเป็นเทือกเขาซึ่งชาวบ้านเรียกขานว่าดอย นางนอน ส่วนน้ำตาที่ไหลรินกลายเป็นขุนน้ำนางนอน และส่วนวนที่สามเล่าว่า พญาครุฑลักพาลูกสาวพญานาคมาแอบซ่อนอยู่ในเทือกเขาแห่งนี้ พญานาค ผู้เป็นพ่อออกตามหาจนมาพบลูกสาวอยู่กับพญาครุฑในบริเวณแหล่งต้นน้ำซึ่ง

เรียกว่าขุนน้ำนางนอน พญานาคขอลูกสาวคืน แต่พญาครุฑขอแลกกับทองคำ พญานาคจึงขนทองคำขึ้นมาจากเมืองบาดาล แหล่งน้ำที่เป็นสถานที่ขนทองคำ นั้นเรียกว่าหนองตานาค บริเวณพื้นที่ซึ่งพญานาคส่งทองคำให้พญาครุฑเรียกว่า หนองละก้ออันแปลว่า พญานาคจากกลาสัตว์จำพวกนกกลับมาสู่เมืองบาดาล ส่วนทองคำก็เก็บไว้ที่ถ้ำทรายคำหรือถ้ำทรายทอง ก่อนกลับเมืองบาดาลพญานาคสร้างพระธาตุจอมนาคเป็นหมุดหมายเอาไว้

ด้วยถ้ำหลวง-ขุนน้ำนางนอนเป็นสถานที่เที่ยวอันมีเสน่ห์ ดังนั้นในวันที่ 23 มิถุนายน 2561 เยาวชนชาวอำเภอแม่สาย จังหวัดเชียงราย จำนวน 13 คน ซึ่งเป็นคณะนักกีฬาฟุตบอลที่เรียกขานนามของกลุ่มว่า “ทีมหมู่ป่าอะคาเดมี” ได้เข้าไปเที่ยวเล่นในถ้ำตามประสาวัยรุ่น ช่วงเวลาดังกล่าวเป็นฤดูฝน ฝนตกหนัก น้ำในถ้ำไหลบ่าท่วมนองอย่างรวดเร็วจนเยาวชนทั้งหมดติดอยู่ในถ้ำมีอากาศออกมาได้ ก่อเกิดเป็นเหตุการณ์ที่แพร่ขยายเชื่อมโยงไปสู่ทุกภาคส่วนที่เกี่ยวข้อง ทั้งในระดับครอบครัวขยายสู่ท้องถิ่นจนถึงระดับประเทศและระดับโลก เพื่อให้การช่วยเหลือทุกวิถีทางที่จะกระทำได้โดยมีจุดมุ่งหมายเดียวกันคือนำเยาวชนทุกคน ออกมาจากถ้ำอย่างปลอดภัยในสังคมไทยส่วนหนึ่งประกอบด้วยกลุ่มนักเขียน หรือกวีซึ่งได้รับทราบเหตุการณ์ดังกล่าว ด้วยธรรมชาติของกวี เหตุการณ์ดังกล่าว เป็นพลังส่งหนุนให้กวีเกิดอารมณ์สะเทือนใจแล้วถ่ายทอดเป็นบทกวีเผยแพร่ออกสู่สาธารณชนโดยใช้ช่องทางของสื่อที่เรียกว่าเฟซบุ๊กอย่างต่อเนื่อง เป็นเวลาไม่น้อยกว่า 17 คืน 18 วัน นับตั้งแต่วันที่ 23 มิถุนายน ถึงวันที่ 10 กรกฎาคม 2561 จนกระทั่งเสร็จสิ้นภารกิจช่วยเหลือเยาวชนทีมหมู่ป่าอะคาเดมีได้เป็นผลสำเร็จ

จากเหตุการณ์ดังกล่าว แวดวงวรรณกรรมไทยได้บันทึกจำนวนหนึ่งซึ่งมีคุณค่าในเชิงวรรณกรรม ผู้เขียนรวบรวมมาได้ 19 สำนวน แล้วศึกษาวิเคราะห์ วิจัยเพื่อประโยชน์ในทางวิชาการ แบ่งประเด็นสำคัญได้ 5 ประเด็น ได้แก่ ข้อมูลที่ใช้ในการวิเคราะห์ จุดมุ่งหมายในการวิเคราะห์ แนวคิดที่ใช้ในการ

วิเคราะห์ ประเด็นสารัตถะแห่งวรรณกรรมวิปฏิบัติการณ์โลก: กรณีถ้ำหลวง-ขุนน้ำนางนอน และรูปแบบการนำเสนอสารัตถะของวรรณกรรมวิปฏิบัติการณ์โลก: กรณีถ้ำหลวง-ขุนน้ำนางนอน ดังต่อไปนี้

ข้อมูลที่ใช้ในการวิเคราะห์

ข้อมูลที่ใช้ในการศึกษาครั้งนี้เป็นงานวรรณกรรมประเภทร้อยกรองที่กวีแต่งขึ้นโดยมีเนื้อหาเกี่ยวข้องกับเหตุการณ์เยาวชนไทย 13 คน ที่เรียกว่า “ทีมหมูป่าอะคาเดมี” เข้าไปติดอยู่ในถ้ำหลวง-ขุนน้ำนางนอน ระหว่างวันที่ 23 มิถุนายน ถึงวันที่ 10 กรกฎาคม 2561 รวมเวลา 17 คืน 18 วัน บทกวีทั้งหมดมี 19 เรื่อง ซึ่งเผยแพร่ในสื่อออนไลน์ประเภทเฟซบุ๊ก จำแนกได้ 2 กลุ่ม คือ กลุ่มตั้งชื่อเรื่อง และกลุ่มไม่ตั้งชื่อเรื่อง ดังนี้

1. กลุ่มตั้งชื่อเรื่อง มี 13 เรื่อง แต่งโดยกวี 8 คน ดังนี้

1.1 เนาวรัตน์ พงษ์ไพบูลย์ มี 2 เรื่อง คือ “ขุนน้ำนางนอน” และ “หมูป่าไทย”

1.2 ไพโรรินทร์ ขาวงาม มี 2 เรื่อง คือ “สมาน” และ “สิบสามลับแล”

1.3 ศิวกานท์ ปทุมสูติ มี 2 เรื่อง คือ “ของขวัญแห่งขุนน้ำนางนอน” และ “แล้วปีติน้ำตาก็เอ่อทัน”

1.4 พินิจ นิลรัตน์ มี 2 เรื่อง คือ “ปีกแป๊ะ” และ “คอยหวัง”

1.5 กุดจี พรชัย แสนยะมูล มี 1 เรื่อง คือ “กราบ”

1.6 ดวงมน มี 1 เรื่อง คือ “บ่าบวง”

1.7 สมเกียรติ รักษ์มณี มี 2 เรื่อง คือ “รอ...หมูป่า” และ “หมูป่าอยู่ที่ไหน...ขอให้ปลอดภัยทุกคน”

1.8 รักษ์มณีณัญญา สมเทพ มี 1 เรื่อง คือ “ส่งแรงใจไปอีกวัน”

2. กลุ่มไม่ตั้งชื่อเรื่อง มีจำนวน 6 เรื่อง แต่งโดยกวี 4 คน และแต่งในนามองค์กร 1 องค์กร ดังนี้

2.1 ศิวกานท์ ปทุมสูติ จำนวน 1 เรื่อง

2.2 พินิจ นิลรัตน์ จำนวน 1 เรื่อง

2.3 กุดจี พรชัย แสนยะมูล จำนวน 1 เรื่อง

2.4 พอพล สุกใส จำนวน 2 เรื่อง

2.5 โปรแกรมวิชาภาษาและวัฒนธรรมไทย คณะมนุษยศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงราย จำนวน 1 เรื่อง

วัตถุประสงค์การวิจัย

ผู้ศึกษามีจุดมุ่งหมายที่จะวิเคราะห์วิจารณ์บทกวีอุบัติการณ์โลกกรณีถ้าหลวง-ขุนน้ำนางนอน ปี 2561 ในประเด็นดังต่อไปนี้

1. ประเด็นสารัตถะของบทกวี
2. รูปแบบการนำเสนอสารัตถะของบทกวี

วิธีการวิจัย

การวิเคราะห์บทกวีอันเนื่องมาจากเหตุการณ์เยาวชนไทยซึ่งเป็นชาวอำเภอแม่สาย จังหวัดเชียงราย จำนวน 13 คน เข้าไปติดอยู่ในถ้ำหลวง-ขุนน้ำนางนอน ในระหว่างวันที่ 23 มิถุนายน ถึง 10 กรกฎาคม 2561 รวมเป็นเวลา 18 วัน 17 คืน มุ่งวิเคราะห์ใน 2 ประเด็น คือ ประเด็นสารัตถะและรูปแบบการนำเสนอในบทกวีนิพนธ์ โดยอาศัยแนวคิด 2 ประการ คือ ความรู้ในตัวบท และความรู้นอกตัวบท มีสาระสำคัญดังนี้

1. ความรู้ในตัวบท

ความรู้ที่ปรากฏในบทกวีนิพนธ์มี 3 ลักษณะ ได้แก่ รูปแบบ เนื้อหา และภาษากับการใช้ภาษา

รูปแบบของบทประพันธ์อันประกอบด้วยฉันทลักษณ์ที่กวีใช้ในการประพันธ์ ไม่ว่าจะเป็น กาพย์ กลอน โคลง ร่าย ฉันท์ และกวีนิพนธ์รูปแบบใหม่

เนื้อหาของบทกวีที่เป็นข้อเท็จจริงอันเป็นความรู้ความจริงที่เกิดขึ้น และข้อคิดเห็นซึ่งเป็นความคิดเห็นเฉพาะตัวบุคคลในที่นี้หมายถึงตัวกวีหรือผู้ประพันธ์ ลักษณะข้อคิดเห็นในบทกวีมีทั้งเหมือนและต่างกัน

ความรู้ที่ว่าด้วยภาษากับการใช้ภาษา ในด้านภาษาคือลักษณะของเสียง คำ และถ้อยคำซึ่งกวีใช้ประกอบสร้างตัวบท ส่วนการใช้ภาษาคือกลวิธีการใช้เสียง คำ และถ้อยคำในการสื่อความหมายหรือความรู้ความคิดและอารมณ์ความรู้สึกของบทกวี อาจมีความสัมพันธ์กับเนื้อหาและรูปแบบทางฉันทลักษณ์

2. ความรู้นอกตัวบท

สาระอันเป็นชุดความรู้ความคิดที่มีได้ปรากฏอยู่ในบทกวีนิพนธ์ แต่นำมาใช้เป็นแนวคิดสำคัญในการศึกษาครั้งนี้ ประกอบด้วยประวัติและภูมิหลังของกวี วัฒนธรรมทางวรรณศิลป์ และแนวคิดการวิเคราะห์วิจารณ์วรรณกรรมร้อยกรอง

ประวัติและภูมิหลังของกวี เมื่อพิจารณากวีหลังของกวีในมิติของอาชีพแล้ว สามารถจำแนกกวีได้ 2 กลุ่ม คือ กลุ่มที่เป็นกวีหรือนักเขียนกับกลุ่มนักวิชาการ โดยกลุ่มที่เป็นกวีหรือนักเขียนอาชีพมี 5 คนซึ่งเป็นบุรุษกวีทั้งหมด ประกอบด้วย เนาวรัตน์ พงษ์ไพบูลย์ ไพรวิมล ขาวงาม พินิจ นิลรัตน์ รักษมนัญญา สมเทพ และกุดจี พรชัย แสนยะมูล ในจำนวนดังกล่าวเป็นนักเขียนรางวัลซีไรต์และศิลปินแห่งชาติ 2 คน คือ เนาวรัตน์ พงษ์ไพบูลย์ และไพรวิมล ขาวงาม ส่วนที่เหลืออีก 3 คน เป็นนักเขียนซึ่งมีชื่อเสียงและเป็นที่ยู้งักในวงการวรรณกรรม

ไทย ส่วนกวีอีกกลุ่มมีอาชีพเป็นนักวิชาการด้านภาษาและวรรณกรรมไทย มี 4 คน และ 1 องค์กร ใน 4 คนนั้นเป็นผู้มีผลงานกวีนิพนธ์มาอย่างยาวนานและได้รับรางวัลทางวรรณกรรมหลายรางวัลและเป็นบุรุษกวี คือ **ศิวกานท์ ปทุมสูติ** อีก 1 คน เป็นสตรีกวีและเป็นนักวิชาการด้านวรรณกรรมไทย มีความชำนาญในการวิเคราะห์วิจารณ์วรรณกรรมระดับประเทศ คือ **ดวงมน** ส่วนอีก 2 คน เป็นบุรุษกวีสอนวิชาภาษาไทย คือ **สมเกียรติ รักษมณี** กับ **พอล สุกใส** และกวีที่เป็นองค์กรด้านภาษาไทย คือ **โปรแกรมวิชาภาษาและวัฒนธรรมไทย คณะมนุษยศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงราย**

วัฒนธรรมทางวรรณศิลป์เป็นกลวิธีการสื่อความรู้สึกนึกคิดของผู้ประพันธ์หรือกวีเป็นเรื่องราวที่เรียกว่า **บทประพันธ์** หรือ **บทกวี** โดยใช้ภาษาเป็นวัสดุอันสุนทรที่บรรพชนไทยได้สร้างสรรค์ไว้แต่โบราณและยังเป็นมรดกตกทอดมาถึงปัจจุบัน ประกอบสร้างขึ้นอย่างมีระเบียบแบบแผนซึ่งอาจเป็นไปตามขนบโบราณที่สืบทอดต่อกันมา หรือเป็นระเบียบแบบแผนที่กวีสร้างขึ้นใหม่ก็ได้

แนวความคิดวิเคราะห์วิจารณ์วรรณกรรม คือ แนวทางการศึกษาบทร้อยกรองทั้งในแง่ของการวิเคราะห์ที่มุ่งแยกแยะในประเด็นต่างๆ ไม่ว่าจะป็นรูปแบบ เนื้อหา และการใช้ภาษา รวมทั้งการวิจารณ์ที่มุ่งแสดงความคิดเห็นของผู้อ่านในประเด็นใดประเด็นหนึ่งหรือหลายประเด็น ทั้งนี้อาจวิจารณ์โดยทั่วไปในลักษณะจิตวิจารณ์ อรรถวิจารณ์ และวิพากษ์วิจารณ์ หรือใช้แนวคิดใดแนวคิดหนึ่งที่เหมาะสม เช่น สุนทรียศาสตร์ ศีลธรรมและคติคำสอน ประวัติศาสตร์และชีวประวัติ รูปแบบนิยม มาร์กซิสต์ จิตวิเคราะห์ และตำนาน

ผลการวิจัย

ประเด็นสารัตถะของวรรณกรรมวาทกรรมโลก: กรณีถ้ำหลวง-ขุนน้ำนางนอน

ความคิดสำคัญ เนื้อหาหลัก หรือใจความสำคัญของเรื่อง คือ นิยามของคำว่าสารัตถะในการศึกษาครั้งนี้ เมื่อพิเคราะห์เนื้อหาของบทกวีทั้ง 19 เรื่อง ซึ่งประพันธ์โดยกวี 9 คน และ 1 องค์กร สามารถจำแนกเนื้อหาสำคัญได้ 3 ระดับ คือ ระดับปัจเจกชน ระดับสังคม และระดับสภาวะเหนือโลก

การแสดงเนื้อหาสำคัญในบทกวีทั้งหมดนั้น บทกวีบางเรื่องแสดงเนื้อหาสำคัญเนื้อหาเดียว เช่น บทกวีของพินิจ นิลรัตน์ เรื่อง “บ๊ิกแปะ” มีเนื้อหาเกี่ยวกับ พลตำรวจเอกจักรทิพย์ ชัยจินดา หรือบทกวีที่ไม่มีชื่อเรื่องของกุดจี พรชัย แสนยะมูล มีเนื้อหาสำคัญเกี่ยวกับตัวเยาวชนทั้ง 13 คนโดยตรง บทกวีที่มีเนื้อหาดังกล่าวมีจำนวนเรื่องไม่มากนัก เนื่องจากบทกวีส่วนใหญ่ในแต่ละเรื่องมีเนื้อหาสำคัญตั้งแต่สองประเด็นขึ้นไป

ประเด็นเนื้อหาสำคัญของบทกวีในระดับปัจเจกชน ระดับสังคม และระดับสภาวะเหนือโลก มีรายละเอียดและตัวอย่างดังนี้

1. ระดับปัจเจกชน

บุคคลเพียงคนเดียวหรือกลุ่มบุคคลเพียง 1 กลุ่ม จัดว่าเป็นปัจเจกชน เช่น เยาวชนทั้ง 13 คน ที่เข้าไปติดอยู่ในถ้ำหลวง-ขุนน้ำนางนอน ได้แก่ นายเอกพล จันทะวงษ์ ด.ช.อดุลย์ สามออน ด.ช.ประจักษ์ สุธรรม ด.ช.ณัฐวุฒิ ทาคำ ทราย ด.ช.พิพัฒน์ โพธิ ด.ช.ภานูมาศ แสงดี ด.ช.ดวงเพชร พรหมเทพ ด.ช.ชินนทร์ วิบูลย์รุ่งเรือง ด.ช.เอกรัตน์ วงศ์สุขจันทร์ นายพีรพัฒน์ สมเพียงใจ นายพรชัย คำหลวง ด.ช.สมพงษ์ ใจวงศ์ และ ด.ช.มงคล บุญเปี่ยม (คนข่าว 2499, 2561: 8) และเมื่อทั้ง 13 คนนี้มารวมกลุ่มกันในชื่อกลุ่มว่า “ทีมหมูป่าอะคาเดมี” ก็จัดว่าเป็นปัจเจกชนเช่นเดียวกันแต่เป็นระดับกลุ่ม จำนวน 1 กลุ่ม

ในบทกวีอุบัติการณ์โลกเยาวชนติดถ้ำหลวง-ขุนน้ำนางนอน ปี 2561 มีเนื้อหาที่กล่าวถึงปัจเจกชนที่หลากหลาย โดยปัจเจกชนสำคัญหลักนั้นก็คือทีมหมูป่าอะคาเดมีหรือกลุ่มเยาวชนทั้ง 13 คนนั่นเอง บทกวีที่มีเนื้อหากล่าวถึงเยาวชนกลุ่มนี้ เช่น บทกวีขนาดสั้นซึ่งไม่มีชื่อเรื่องของ **พินิจ นิลรัตน์**ที่ว่า

ขวัญเอย...ขวัญมา...   ลูกหมูป่าอะคาเดมีที่คอยหวัง
กราบลาถิ่นถ้ำหลวงสู่รวงรัง   ออกมาเห็นความค้ำคั่งพลังรัก!

หรือบทกวีขนาดสั้นที่ไม่มีชื่อเรื่องของ **กุดจี พรชัย แสนยะมูล** ซึ่งกล่าวเชิงขำขันถึงกลุ่มเยาวชนทั้ง 13 คน ในตอนที่หน่วยซีลได้เข้าไปพบตัว เชื่อมโยงไปสู่สถานการณ์ผลการแข่งขันฟุตบอลโลกระหว่างทีมสเปน เยอรมัน อาร์เจนตินา และโปรตุเกส บทกวีมีดังนี้

เด็กในถ้ำถามหน่วยซีลเสียงหวาดหวั่น
“ทีมสเปน เยอรมัน เข้ารอบไหม
“อาร์เจนตินา โปรตุเกส เป็นอย่างไร?”
หน่วยซีลตอบ “เหมือนพวกเอ็งไง ได้กลับบ้านแล้ว”

นอกจากปัจเจกชนที่เป็นเยาวชนทั้ง 13 คนโดยตรงแล้ว ยังเชื่อมโยงไปสู่ปัจเจกชนอื่นซึ่งข้องเกี่ยวกับเริ่มจากครอบครัวโดยเฉพาะผู้เป็นแม่เป็นพ่อที่คอยห่วงหาลูกเป็นยิ่งนัก

ตัวอย่างเช่นบางบทจากเรื่อง “บ่าบวง” ของ **ดวงมณ**ที่ว่า

รำร้องจากใจแม่   ปลิดแต่ได้ฤทธอรี
บ่าบวงแก่เทวี   แลกซีวีลูกคั่นคง

หรือบางบทจากเรื่อง “แล้วปิดหน้าต่างก็เอ๋อตัน” ของ **ศิวกานท์ ปทุมสูติ**
ที่ว่า

สดับให้ไหววอกแม่พ่อ   ชะเง้อคอขอข่าวผ่านเข้าคำ
แม่เพียงคืนสืบคอกบอกต่อคำ   ทุกถ้อยจากธารถ้าปลอบน้ำตา

ปัจเจกชนที่ห่างไกลจากบุคคลในครอบครัวของเยาวชนทั้ง 13 คน ซึ่งเข้ามาเกี่ยวข้องกับเหตุการณ์ดังกล่าวมีหลากหลาย เช่น

นายณรงค์ศักดิ์ โอสถนากร ผู้ว่าราชการจังหวัดพะเยา แต่ยังเป็นผู้บัญชาการเหตุการณ์ ศูนย์อำนวยการร่วมค้นหาผู้สูญหายในวนอุทยานแห่งชาติถ้ำหลวง-ขุนน้ำนางนอน การที่**นายณรงค์ศักดิ์ โอสถนากร** ถูกย้ายไปเป็นผู้ว่าราชการจังหวัดพะเยานี้ กวีซึ่งเป็นปัจเจกชนไม่เห็นด้วยที่จะให้ย้าย จึงแสดงทัศนะดังบทกวีที่ไม่มีชื่อเรื่องของ **ศิวกานท์ ปทุมสูติ** ว่า

หยุดชะงักสั่งย้าย   อঁปยศ
น้ำหลากท่วมบรรพต   ทุ่งหญ้า
อำนาจรัฐกำหนด   นายอยู่ดี-ธรรมฤ
อย่าแยกเจ้าเมืองหล้า   กอบกู้ถ้ำหลวง

พลตำรวจเอกจักรทิพย์ ชัยจินดา ผู้บัญชาการตำรวจแห่งชาติ รวมทั้ง **พลตำรวจเอกศรีวรารห์ รังสี พรหมณกุล** รองผู้บัญชาการตำรวจแห่งชาติ ก็เป็นปัจเจกชนให้กวีกล่าวถึงด้วย ดังเช่นบทกวีเรื่อง “บึกแป๊ะ” ของ **พินิจ นิรัตน์** ดังต่อไปนี้

พล.ต.อ.จักรทิพย์ ชัยจินดา   แม้ก่อนหน้าจะไม่ชอบอยู่หลายหน
แต่งานนี้ที่yeongเจียบไปปะปน   กับทีมค้น-หน่วยกู้ภัยผู้แผ้วทาง
ภาพที่เห็นสำรวจป่าปรากฏชัด   ด้วยลงมือปฏิบัติ, ไม่ขัดขวาง
ผิดกับรองฯ ศรีระอาคนต่ำทั้งบาง   ที่ทำกร่างเหนือนาย-เหนือใครปวง!

จำเอกสมาน กุณิน เจ้าหน้าที่ตระเวนระงับเหตุฝ่ายรักษาความปลอดภัย
ท่าอากาศยานสุวรรณภูมิ บริษัทท่าอากาศยานไทย จำกัด (มหาชน) ได้อาสา
ช่วยเหลือกู้ภัยเหตุการณ์ดังกล่าว ขณะปฏิบัติงานเกิดประสบภัยจนถึงแก่เสียชีวิต
หลังเหตุการณ์เสร็จสิ้น จำเอกสมาน กุณินได้รับการโปรดเกล้าฯ เลื่อนยศเป็น
“นาวาตรี” ไพโรธินทร์ ขาวงาม ผู้เป็นกวีและศิลปินแห่งชาติรับทราบเรื่องราว
นี้ก่อเกิดเป็นความสะเทือนใจ จึงแต่งบทกวีเรื่อง “สมาน” กล่าวถึงไว้ดังนี้

สละชีพช่วยชีวิต
ให้ใจอันเป็นจริง
เลือดเนื้อมนุษย์หนึ่ง
แม้ตายก็ยอมตาย
เหมือนจบบิรูจวบ
เหมือนไกลมิรู้ไกล
มอบตัวเพื่อผู้อื่น
‘สมาน กุณิน’ วาง
‘หมูป่า’ ต้องกลับบ้าน
‘ถ้าหลวงเขานางนอน’

ภารกิจแสนยากยิ่ง
เผชิญสิ่งเลื่องทำลาย
ฝ่าไปถึงซึ่งจุดหมาย
ตราบสุดท่ายลมหายใจ
ธาตุนักรบยังเคลื่อนไหว
มีแต่ไกลซึ่งปลายทาง
หลับแล้วตื่นเพื่อแสงสว่าง
ชีวิตไว้ให้อาวรณ์
แม้ ‘สมาน’ กลับบ้านก่อน
อนุสรณ์หัวใจมนุษย์!

2. ระดับสังคม

บทกวีอันเนื่องมาจากเหตุการณ์เยาวชนไทย 13 คน หรือทีมหมูป่าอะคาเดมี เข้าไปติดอยู่ในถ้ำหลวง-ขุนน้ำนางนอน ปี 2561 แม้เรื่องราวจะเกิดขึ้นกับคนจำนวนไม่มากนักเมื่อเทียบกับจำนวนพลเมืองไทยหรือพลเมืองโลกซึ่งมีฐานะเป็นปัจเจกชน แต่ทว่าปัจเจกชนนี้เป็นส่วนหนึ่งของสังคมอยู่แล้วโดยอัตโนมัติ

กล่าวอีกนัยหนึ่งคือเหตุการณ์เกิดขึ้นกับปัจเจกชนจำนวน 13 คน หากแต่ปัจเจกชนนี้มีอาจแก้ปัญหาให้ผ่านลวงไปได้โดยพลังกำลังของตน จำเป็นต้องอาศัยพลังจากสังคมในระดับใหญ่ขึ้นๆ เป็นชั้นๆ ขึ้นไปจนถึงระดับสูงสุด เริ่มจากเยาวชนจำนวน 13 คนพร้อมครอบครัว ขยายไปสู่หมู่บ้าน ตำบล อำเภอ จังหวัด ภูมิภาค จนไปถึงระดับประเทศและระดับโลก มาผนึกผสมผสานความร่วมมือกันกระทำกิจภายใต้วัตถุประสงค์เดียวกัน คือให้ความช่วยเหลือเยาวชนทั้ง 13 คน ออกมาจากถ้ำหลวง-ขุนน้ำนางนอนได้รอดปลอดภัย

ประโยชน์ที่ได้รับจากการร่วมกันของทุกด้านทุกฝ่ายคือได้สำแดงให้เห็นว่า สังคมมนุษย์ในโลกนี้เป็นสังคมที่หล่อหลอมมาจากคุณงามความดี คุณธรรม ความสมัครสมานสามัคคีกัน ความช่วยเหลือเกื้อกูลกันระหว่างเพื่อนมนุษย์ มนุษยชาติ และมนุษย์โลก ผลสำเร็จคือเด็กทั้ง 13 คน ออกมาจากถ้ำได้อย่างปลอดภัยจึงเป็นของขวัญอันล้ำค่าที่มนุษย์โลกครอบครองร่วมกัน ทั้งยังตอกย้ำให้เห็นอย่างเด่นชัดว่ามนุษย์โลกนั้นต้องดำรงอยู่ด้วยการพึ่งพาซึ่งกันและกัน มิใช่ดำรงอยู่ด้วยการรบราฆ่าฟันชิงดีชิงเด่น ใจความสำคัญนี้เห็นได้อย่างชัดเจนในบทกวีเรื่อง “หมูป่าไทย” ของ **เนาวรัตน์ พงษ์ไพบูลย์** ดังต่อไปนี้

ทีมหมูป่าปลอดภัยได้ออกถ้ำ
ทั้งโลกร่วมสมทาทานจันทน์เจือ
ขณะโลกมีมิติเหมือนติดถ้ำ
ให้แรงหวังแรงใจในชีวิต
ประเทศไทยกลายเป็นจุดเด่นโลก
แลกชีวิตด้วยชีวิตเฝ้าติดตาม
ประเทศไทยได้นิยามเด่นล้ำแดง
เมื่อโลกไร้ที่ซึ่งจะพึ่งพิง
ความก้าวหน้าทั้งหลายในแหล่งหล้า
มิใช่การก้าวหน้าเพื่อฆ่าฟัน

ด้วยทีมแห่งคุณธรรมความช่วยเหลือ
ทีมหมูป่าจุดเชื้อแห่งความดี
แต่ดวงเทียนคุณธรรมอร่ามสี
ว่าโลกนี้ยังมีความดีงาม
ให้ร่วมโคจรร่วมสุขชั้นบุกข้าม
พิสูจน์ความเข้มข้นแห่งคนจริง
ดินแดนแห่งมนุษยธรรมเลิศล้ำยิ่ง
มนุษยชาติจะไม่ทิ้งไม่ทอดทิ้ง
ต้องก้าวหน้ากันด้วยช่วยกันนั้น
หมูป่าไทยให้ของขวัญแก่โลกแล้ว!

ในการทำงานเดียวกัน**ศิวภานท์ ปทุมสูติ** ได้กล่าวไว้ในบทกวีเรื่อง “ของขวัญแห่งขุนน้ำนางนอน” ว่าเยาวชนทีมหมูป่าอะคาเดมีทั้ง 13 คน พิสูจน์ให้เห็นว่าโลกนี้ดำรงอยู่ด้วยคุณงามความดีของมนุษย์ ไม่ว่าจะเป็นความเป็นห่วงเป็นใยซึ่งกันและกัน ความรักสามัคคี ความเสียสละ ความเพียร ความไม่ย่อท้อ การไม่ยอมแพ้ต่ออุปสรรคและมนุษย์ในโลกล้วนเป็นญาติมิตรกัน ดังบทกวีว่า

สิบสามหมูป่าอะคาเดมี
ความเป็นห่วงเป็นใยมิให้ดู
ความสมัครสมานขันอาสา
ทิวมนานะถูกละทิ้ง
ขุนน้ำถ้ำหลวงแม่น้ำหลาก
แม้ภูสูงฝนสาดมิขาดระยะ

พิสูจน์แล้วซึ่งที่ความมีอยู่
ความรักให้โลกรู้มีอยู่จริง
ศรัทธาต่อชีวิตศักดิ์สิทธิ์ยิ่ง
รวมเป็นสิ่งเดียวกันคือพันธะ
น้ำใจบากบดฝ่าอุปสรรค
มีอาจจะหยุดเท่าก้าวสปีดคัน

มนุษย์มีอาจอยู่ได้เพียงโดดเดี่ยว
ขณะไทยช่วยไทยไม่จำนง
ลูกหมูป่าอะคาเดมีเอย
นี่คือ... ของขวัญรางวัลชีวิต

เกาะเกี่ยวโลกทั้งใบใต้แดดฝน
มิตรประเทศท่วมท้นปรนน้ำมิตร
เธอได้เผยมนมมนุษย์ดูญาติสนิท
แต่ผู้พิชิตขุนน้ำนางนอน

3. ระดับสภาวะเหนือโลก

นามธรรมและรูปธรรมในสภาวะเหนือโลกคือสิ่งที่มีจริง คนโดยทั่วไปมีอาจสัมผัสได้ ผู้ที่มีลักษณะสัมผัสพิเศษเท่านั้นจึงจะสัมผัสได้ เช่น ผู้มีบุญ ผู้ถือศีลปฏิบัติธรรม หรือผู้เป็นร่างทรง บางคนเชื่อว่าสภาวะเหนือโลกนี้มีอยู่จริง บางคนเชื่อว่าไม่มีจริง อย่างไรก็ตามสภาวะเหนือโลกดังกล่าวอยู่คู่กับสังคมไทยมาตั้งแต่อดีตจวบจนปัจจุบัน

เนื้อหาสำคัญที่กล่าวถึงสภาวะเหนือโลกซึ่งปรากฏอยู่ในบทกวียาวชนติดถ้ำหลวง-ขุนน้ำนางนอน ปี 2561 คือ ขวัญ เทวดา ผีศักดิ์สิทธิ์ และพระรัตนตรัย สวรรค์ของประเด็นเหล่านี้บทกวีบางเรื่องกล่าวไว้ค่อนข้างละเอียด บางเรื่องกล่าวไว้เพียงสั้น ๆ และบางเรื่องกล่าวถึงสวรรค์ของสภาวะเหนือโลกเพียงประเด็นเดียว บางเรื่องกล่าวไว้มากกว่าหนึ่งประเด็น

บทกวีที่ไม่มีชื่อเรื่องของพอพล สุกใส มีสวรรค์กล่าวถึงขวัญไว้ค่อนข้างละเอียด ขวัญของยาวชนแต่ละคนได้ผลจากร่างกายออกไปอยู่ในสถานที่อันซับซ้อน เช่น แผ่นดินอันมีอาจระบุได้ว่าเป็นแผ่นดินใด ลำธาร และภูผาคูหาต่าง ๆ เมื่อเป็นเช่นนี้จึงต้องทำบายศรีเพื่อเรียกขวัญกลับคืนมา ดังบทกวีกล่าวไว้ว่า

ขวัญพ้ออย่าลืบลับ	จุงส์ดับในกายอ่อน
ตกทุ่งแผ่นดินดอน	หฤถ่องน้ำลำธารชล
จอมขวัญอย่าหลั่นลวง	ในช่องช่วงคูหากล
อัชฐุทิววิธวน	จระลวง ณ แดนใด
ขวัญพ้อจงฟังถ้อย	สาธยายเบนคำไข
อย่าละคระไลไกล	จุงส์คืนสมฤติดวง
บายศรีจะบอกขวัญ	ทั้งควนเทียนและจุมจวง
แบ่งรำน้ำมันปวง	เจิมติลกติเรกา

บางส่วนในบทกวีเรื่อง “หมูป่าอยู่ที่ไหน...ขอให้ปลอดภัยทุกคน” ของ สมเกียรติ รัชฆ์มณี มีเนื้อหากล่าวถึงเทวดาอารักษ์และสิ่งศักดิ์แห่งขุนน้ำนางนอน โดยไม่จำเพาะเจาะจงว่าเป็นเทวดาอารักษ์ใดและสิ่งศักดิ์สิทธิ์ใด ดังบทกวีว่า

ขอเทวดาอารักษ์สิ่งศักดิ์สิทธิ์	สิ่งมีฤทธิ์ยิ่งใหญ่ในป่าเขา
แห่ง “ขุนน้ำนางนอน” หากซ่อนเอา	โปรดปล่อยเยาวชนจากมนตรา
ที่ปิดบังซ่อนเร้นให้เห็นเถิด	ค้นหาเปิดทางสว่างกระจ่างผา
ขออำนาจพระรัตนตรัยได้นำพา	ให้พบหน้าสิบลสามคนพันอันตราย

เช่นเดียวกันในบทกวีที่ไม่มีชื่อเรื่องซึ่งประพันธ์ในนามองค์กร คือ โปรแกรมวิชาภาษาและวัฒนธรรมไทย คณะมนุษยศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงราย มีเนื้อหากล่าวถึงขวัญและเทพเทวดาในป่าแห่งถ้ำหลวง-ขุนน้ำนางนอน บทกวีมีดังนี้

หนาวก็หนาว เจ้าหนาว... เรา رأىลีน ทั้งแผ่นดินเพรียกขวัญร่วมกันหา
ห่วงใจแม่สุดทรวงห่วงลูกยา หวังจึงหวังตั้งตาให้เจอกัน
ทูลเบื้องบนยังฝอย่าหล่นฟ้า ภาวนาเทพให้ทั่วไพรล้นนที
วอนพ่อขุนรักษาผ้าทางตัน ออกพบพลันรักตน...คนรอคอย

บทกวีเรื่อง “กราบ” ของกุดจี พรชัย แสนยะมูลมีส่วนหนึ่งที่กล่าวถึง
ผีเจ้าป่าเจ้าเขาว่า “กราบเจ้าป่า เจ้าเขา” ซึ่งเป็นผีเจ้าที่ ให้ช่วยเหลือเยาวชนทั้ง
13 คน และบทกวีที่ไม่มีชื่อเรื่องอีกตอนหนึ่งของพอพล สุกใส มีเนื้อหากล่าวถึง
ขวัญ ผีป่า ผีพรายน้ำ ให้มารับเครื่องบวงสรวงแล้วช่วยเหลือเยาวชนที่มหมูป่า
อะคาเดมีออกมาจากถ้ำ ดังบทกวีว่า

กล้วยอ้อยมะพร้าวทิพย์ กระยาบวชพันธุ์ผลา
ขวัญพ่อชอลอมา อย่าวิตกสะทกทัมท
ผีป่าแลพรายน้ำ ณ ถิ่นถ้ำเคยกุมขวัญ
รับทิพย์บ่าบวงพลัน แลกลับถิ่นที่เคยเนา
ฝ้ายเศกเศวตวิภูฏ จะเวียรหัตถ์ถล่มา
สู่ขวัญมงคลเยาว- เรคน้อยนิรันดรเทอญ

ในบทกวีเรื่อง “บ่าบวง” ของดวงมน มีเนื้อหากล่าวถึงผีศักดิ์สิทธิ์ที่
จำเพาะเจาะจงลงไปคือ ผีขุนน้ำให้ช่วยผันผ่อนน้ำให้เบาลง กับผีนางนอนให้ช่วย
ชีวิตเยาวชนทั้ง 13 คนด้วย ดังบทกวีว่า

“ขุนน้ำ” ขอผ่อนน้ำ วอนอย่าซ้ำทุกข์ทรม
“นางนอน” ซ่อนกมล โปรดยินดลด้วยปราณี
รำร้องจากใจแม่ ปลิดไค้ได้ฤกรร
บ่าบวงแก่เทวี แลกชีวิลูกคีนคง

บทกวีเรื่อง “ขุนน้ำนางนอน” ของเนาวรัตน์ พงษ์ไพบูลย์ มีเนื้อหาสำคัญกล่าวถึงสภาวะเหนือโลกที่หลากหลายโดยใช้คำว่า “แม่” อันหมายถึงนางนอนหรือเจ้าหญิงแห่งเมืองเชียงรุ่ง “ขุนน้ำ” ซึ่งหมายถึงฝัศักดิ์สิทธิ์แห่งธารน้ำที่ถ้ำหลวง ใช้คำว่า “ฟ้าดิน” หมายถึงเทวดาบนฟ้าและบนดิน รวมทั้ง “ผีปู่ ผีย่า” ซึ่งอาจหมายถึงผีบรรพบุรุษซึ่งรู้จักในนามปู่สังกะสาอย่าสังกะสี ดังบทกวีว่า

ลูกชายแม่ มุ่งหน้า มาหาแม่	มีดเหลือเกิน...มีดแท้...แม่อยู่ไหน
ลืมนตา หลับตา ไม่เห็นใคร	ไอ้กระไร มีตา เหมือนไม่มี
ไม่รู้ทิศ รู้ทาง ให้อย่างเท่า	ไม่รู้เช้า รู้ค่ำ ย่ำอยู่ที่
ยะเยือกเยียบ เฉียบฉ่ำ ร่ำวาริ	ไยแม่ไม่ ปรานี ลูกบ้างเลย
ไอ้ขุนน้ำ นางนอน แม่นอนนิ่ง	มาทอดทิ้ง อาทวา นิจจาเอ๋ย
ถีนถ้ำทึบ อีบบับ ประกับเกย	ฟ้าดินเอ๋ย ช่างกระไร ไม่ดูแล
ล้วนลูกชาย วยไล่ หัวใจซื่อ	ร่วมใจถือ ใจมัน อันแน่วแน่
หาญผจญ ดันดัน ไม่ผันแปร	หัวใจแม่ จะขาดแล้ว อยู่รอนรอน
รินน้ำใจ ไหลตื้น เกื้อนธารถ้ำ	เถิดขุนน้ำ อย่าซ้ำ กระหน่ำต้อน
ไหว้ผีปู่ ผีย่า ป่าดงดอน	อ้อนวอน แล้วอ้อนวอน...ขอลูกคืน!

รูปแบบการนำเสนอสารัตถะของวรรณกวีอุบัติการณ์โลก: กรณีถ้ำหลวง-ขุนน้ำนางนอน

การวิเคราะห์วิจารณ์บทกวีเยาวชนไทยติดถ้ำหลวง-ขุนน้ำนางนอน ปี 2561 ทั้ง 19 สำนวน ดำเนินการโดยใช้ความรู้ของผู้ศึกษา 2 ประการ คือ ความรู้ในตัวบทและความรู้นอกตัวบท ความรู้ในตัวบทเกิดขึ้นได้ด้วยการอ่านบทกวีทั้งหมดอย่างละเอียดเพื่อทำความเข้าใจเนื้อหาและกลวิธีการประพันธ์ ส่วนความรู้นอกตัวบทมาจากความรู้และประสบการณ์ของผู้ศึกษา ผลที่ได้จากการ

วิเคราะห์วิจารณ์จำแนกได้ 2 ประการ คือ รูปแบบคำประพันธ์ และรูปแบบการนำเสนอเนื้อหา มีรายละเอียดและตัวอย่างดังนี้

1. รูปแบบคำประพันธ์

เมื่อวิเคราะห์รูปแบบคำประพันธ์หรือลักษณะทางฉันทลักษณ์พบว่า กวีใช้คำประพันธ์ 3 รูปแบบหลักคือ กลอน กาพย์ และโคลง โดยกลอนใช้มากที่สุดจำนวน 15 สำนวน แบ่งเป็นกลอนแปด 13 สำนวน กลอนเพลง 1 สำนวน และกลอนที่มีรูปแบบคล้ายกลอนบทละคร 1 สำนวน รองลงมาใช้กาพย์ยานีสิบเอ็ดจำนวน 3 สำนวน และใช้โคลงสี่สุภาพน้อยที่สุด จำนวน 1 สำนวน

เหตุที่กวีใช้ฉันทลักษณ์ประเภทกลอนมากนั้นเป็นเพราะคณะของกลอนบทหนึ่งมี 4 วรรค ในแต่ละวรรคประกอบด้วยคำจำนวน 7-9 คำ ซึ่งมีจำนวนมากพอจะเป็นพื้นที่ให้จัดสรรวัสดุนั้นก็คือถ้อยคำสื่อความรู้สึกนึกคิดของตนได้อย่างเพียงพอบรรจุลงในกลอนแต่ละวรรค เมื่อรวมกลอน 4 วรรคเข้าเป็น 1 บทแล้วเพิ่มจำนวนบทของกลอนโดยให้แต่ละบทมีความสอดคล้องประสานกันทางเสียงที่เรียกว่าสัมผัสระหว่างบทเรื่อยไปจนสิ้นกระแสความ ก็ได้เป็นบทประพันธ์ 1 เรื่อง

ตัวอย่างบทกวีที่ใช้ฉันทลักษณ์กลอนแปด เช่นส่วนหนึ่งจากเรื่อง “แล้วปีติน้ำตาก็เอ่อท้น” ของ ศิวภานท์ ปทุมสูติ ต่อไปนี้

สดับให้ไหววอกแม่พ่อ	ชะเง้อคอยขอข่าวผ่านเข้าค้ำ
แม่เพียงคืนสืบศอกบอกต่อคำ	ทุกถ้อยจากธารถ้ำปลอบน้ำตา
สดับสายรายงานเคี้ยวคั้นข่าว	แต่ละก้าวชีวิตติดถ้ำผา
ต่างใจต่างตั้งหวังกับเวลา	ผู้ค้นหา ผู้สูญหาย ผู้รายงาน
สดับผู้ประกาศผู้เกาะเกี่ยว	พญาเหยี่ยวอินทรีจิกตีสาร
สรรพเสียงเพียงมองความต้องการ	ส่งผ่านเรื่องราวผู้ก้าวรุด

บทกวีที่ใช้ฉันทลักษณ์กลอนเพลง เช่นส่วนหนึ่งจากเรื่อง “สิบสามลับแล” ของไพโรรินทร์ ขาวงาม ดังต่อไปนี้

เหมือนซ่อนหาแล้วซ่อนหายไม่กลับบ้าน
เหมือนขุนน้ำจะโอบรอบครอบครองเอา
เอ๋ย...โลกลับแล...
เพียงถ้ำหลวงถ่วงน้ำหนักให้มีเดือนดาว
เพียงโลดโผนผจญภัยไม่ยอมแพ้
เอ๋ย...สะบั้นใจ...
มีคาดคิดว่าชีวิตเคยวางแผน
จุเวลาชะตากรรมความเป็นไป
เอ๋ย...ไม่กลับมา...

เหมือนเที่ยวเล่นแล้วหลงผ่านธารถ้ำเขา
เหมือนเยือนเหย้าเยะเยียบวิโยคโลกลับแล
เพียงรวรดร้าวระร่ำร้องของพ่อแม่
เพียงกระแสลือลือญวนสะบั้นใจ
ให้โลดเล่นติดตามความฝันได้
ลูกหลานใกล้พลัดไกลไม่กลับมา

ตัวอย่างบทกวีที่ใช้ฉันทลักษณ์กลอนแปดซึ่งมีลักษณะคล้ายกลอนบทละคร เช่นบางส่วนของบทประพันธ์ที่ไม่มีชื่อเรื่องของพอพล สุกใส ดังต่อไปนี้

นางนอน
ลูกอ่อนซ่อนถ้ำอย่างจำเลย
ก็คืนก็วันเล่าณะเจ้าแม่
ก็สะอื้นโหยให้แห้ววายวาง
.....
เจ้าแม่
เอ็นดูด้วยเมตตาโปรดปราณี
ให้ห่มเขาเหล่านั้นสำเร็จสม
กอดเกี่ยวเกลียวขวัญพรณนา

ฟังก่อนฟังค่านะเจ้าเอ๋ย
วอนแม่เผยชี้ช่องบอกหนทาง
ตั้งตาแลเวียนทุกซึกไม่ปลุกสร้าง
ลูกอ่อนร้างจากอกฟุ่มฟกตรม
.....
ฟังกระแสธารใจให้ถ้วนถี่
เผยช่องบ่งชี้มรรคา
พบลูกอ่อนซ่อนนมในคูหา
คืนสู่ญาติกาแลห่มมิตร

รูปแบบฉันทลักษณ์ประเภทกาพย์ยานีสิบเอ็ดก็เอื้อให้กวีสามารถใช้ข้อบังคับตามคณะของกาพย์ยานีสิบเอ็ดที่กำหนดให้ภายในบทหนึ่งมี 2 บาท คือ บาทเอกกับบาทโท บาทละ 2 วรรค วรรคหน้า 5 คำ และวรรคหลัง 6 คำ หากยังไม่จบกระแสความก็เพิ่มจำนวนบทได้เรื่อยไปจนจบเนื้อความที่สมบูรณ์ แต่ระหว่างบทต้องจัดให้มีการประสานกันทางเสียงที่เรียกว่าสัมผัสระหว่างบท

การที่ฉันทลักษณ์ของกาพย์ยานีสิบเอ็ดไม่มีบังคับเรื่องเสียงวรรณยุกต์ของคำทำบาทเอกกับบาทโทและไม่บังคับเรื่องคำสัมผัสระหว่างคำทำวรรคที่สามกับคำใดคำหนึ่งในสามคำแรกของวรรคที่สี่ จึงเอื้อให้กวีสะดวกใจมากขึ้น ที่จะจัดสรรถ้อยคำแสดงความรู้สึกนึกคิดบรรจุลงในกรอบฉันทลักษณ์ บทกวีที่ได้จึงสมบูรณ์ งดงาม และมีวรรณศิลป์อยู่ในตัว

ตัวอย่างเช่นส่วนหนึ่งจากบทกวีเรื่อง “บ่าบวง” ของดวงมน ดังต่อไปนี้

ดวงเดือนเหนือหมอกหม่น	ล่องลอยบนนภาลัย
อ้างว้างร้างทุกข์	หรืออย่างไรไหนจันทร์รา
เฝ้ามองพื้นพิภพ	คราสบทุกข์รวมพลา
ร่วมแรงร่วมค้นหา	คณะ “หมูป่า” ในถ้ำลึก
ขุนเขาเย็นยะเยือก	หนาวทั้งเทือกให้รู้สึก
โออุ่นแห่งสำนึก	ส่งรักให้สู้ภัยชนม์

นอกจากนี้ยังพบว่า กวีใช้ฉันทลักษณ์โคลงสี่สุภาพบทเดียวเสนอความรู้สึกนึกคิดของตนในบทกวี 1 เรื่อง ด้วยข้อบังคับเรื่องจำนวนคำที่โคลงสี่สุภาพบทหนึ่งใช้คำได้มากที่สุดไม่เกิน 34 คำ และน้อยสุดจำนวน 30 คำ ทั้งต้องใช้คำเอก 7 คำ และคำโท 4 คำ ในตำแหน่งที่กำหนดไว้ด้วย หากเสนอความรู้สึกนึกคิดได้อย่างสมบูรณ์ บทกวีนั้นก็จะงดงามและมีคุณค่าทางวรรณศิลป์ดังบทกวีที่ไม่มีชื่อเรื่องของ ศิวกานท์ ปทุมสูติ ต่อไปนี้

หยุดชะงักลี้ภัย	อัปยศ
น้ำหลากท่วมบรรพต	ทุ่งหญ้า
อำนาจรัฐกำหนด	นายอยุติ- ธรรมฤ
อย่าแยกเจ้าเมืองหล้า	กอบกู้ถ้ำหลวง

2. รูปแบบการนำเสนอเนื้อหา

การนำเสนอเนื้อหาในบทกวีเยาวชนไทย 13 คน เข้าไปติดอยู่ใน ถ้ำหลวง-ขุนน้ำนางนอนของกวี 9 คน กับ 1 องค์กร จำนวน 19 เรื่อง แบ่งเป็น ผลงานที่ตั้งชื่อเรื่อง 13 เรื่อง และไม่ตั้งชื่อเรื่อง 6 เรื่อง

หากกล่าวในประเด็นที่ว่าผลงานซึ่งตั้งชื่อเรื่อง กวีตั้งใจแต่งเป็นพิเศษ ประกอบกับเนื้อหาของเรื่องมีหลายประเด็น บทกวีดังกล่าวมี 13 เรื่อง จากกวี 8 คน โดยกวีที่แต่งคนละ 2 เรื่อง ได้แก่

เนาวรัตน์ พงษ์ไพบูลย์ แต่งเรื่อง “ขุนน้ำนางนอน” และ “หมูป่าไทย”
ไพโรจน์ทร์ ขาวงาม แต่งเรื่อง “สมาน” และ “สิบสามลับแล”
ศิวกานท์ ปทุมสูติ แต่งเรื่อง “ของขวัญแห่งขุนน้ำนางนอน” และ “แล้วปีติ น้ำตาก็เอ่อทัน”

พินิจ นิลรัตน์ แต่งเรื่อง “บีกเป๊ะ” และ “คอยหวัง”

สมเกียรติ รักษมณี แต่งเรื่อง “รอ...หมูป่า” และ “หมูป่าอยู่ที่ไหน...ขอให้ปลอดภัยทุกคน”

กวีที่มีผลงานคนละ 1 เรื่อง ได้แก่

กุดจี พรชัย แสนยะมูล แต่งเรื่อง “กราบ”

ดวงมน แต่งเรื่อง “ป่าบาง”

รักษมนัญญา สมเทพ แต่งเรื่อง “ส่งแรงใจไปอีกวัน”

ผลงานที่ไม่ตั้งชื่อเรื่องมีจำนวน 6 เรื่อง แต่งโดยกวี 4 คน กับ 1 องค์กร เป็นผลงานขนาดสั้น มีเนื้อหาประเด็นเดียวจำนวน 4 เรื่อง เป็นผลงานของ ศิวกานท์ ปทุมสูติ พินิจ นิลรัตน์ กุดจี พรชัย แสนยะมูล และโปรแกรมวิชา ภาษาและวัฒนธรรมไทย คณะมนุษยศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงราย และอีก 2 เรื่อง มีขนาดค่อนข้างยาวและมีเนื้อหามากกว่า 1 ประเด็น แต่งโดย พอพพล สุกใส

กวีที่ติดตามเหตุการณ์เยาวชน 13 คน ติดถ้ำหลวง-ขุนน้ำนางนอน ปี 2561 โดยตลอด และการรับรู้ข้อมูลข่าวสารช่วงสำคัญๆ ก่อเกิดความสะเทือนใจแล้วสร้างสรรค์งานกวีนิพนธ์จำนวน 2 เรื่องขึ้นไป กวีในกลุ่มนี้ได้แก่ ศิวกานท์ ปทุมสูติ กับพินิจ นิลรัตน์ มีผลงานคนละ 3 เรื่อง ส่วนเนาวรัตน์ พงษ์ไพบูลย์ ไพรวิรินทร์ ขาวงามกุดจี พรชัย แสนยะมูล สมเกียรติ รัชชัณณิ และพอพพล สุกใส มีผลงานคนละ 2 เรื่อง และกวีที่มีผลงานคนละ 1 เรื่อง อาจติดตามข้อมูลข่าวสาร เฉพาะในช่วงที่มีการรายงานเหตุการณ์สำคัญ ได้แก่ ดวงมน รัชชัณณัญญา สมเทพ และกวีในนามโปรแกรมวิชาภาษาและวัฒนธรรมไทย คณะมนุษยศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงราย

เมื่อพิจารณาถึงรูปแบบการนำเสนอเนื้อหาในบทกวีทั้ง 19 เรื่อง พบว่า กวีมีรูปแบบการเสนอเนื้อหา 4 ลักษณะ คือ การรายงานเหตุการณ์ การแสดงความคิดเห็น การเสนอแนะวิธี และการขอร้อง มีรายละเอียดและตัวอย่างดังนี้

2.1 การรายงานเหตุการณ์

กวีเปรียบประหนึ่งนักข่าวหรือผู้สื่อข่าวที่คอยรายงานเหตุการณ์ท่ามกลางการหมุนไปของกาลเวลาจากนาฬิกาสู่ชั่วโมงแต่ละชั่วโมงในวันหนึ่งๆ ถึงหลายวันว่าเกิดอะไรขึ้นบ้าง แล้วนำเสนอข่าวในรูปแบบของบทกวี

ตัวอย่างบทกวีที่เสนอเนื้อหาแบบรายงานเหตุการณ์นับตั้งแต่เยาวชน

ทั้ง 13 คนเข้าไปติดอยู่ในถ้ำหลวง-ขุนน้ำนางนอนจวบจนหน่วยซีลตามเข้าไปพบตัวว่า ยังมีชีวิตและอยู่รอดปลอดภัยได้อย่างสมบูรณ์ เช่นเรื่อง “แล้วปีติน้ำตาก็เอ่อท้น” ของศิวกานท์ ปทุมสูติ ดังต่อไปนี้

สดับให้ไหววอกอกแม่พ่อ	ชะเง้อคอขอข่าวผ่านเข้าคำ
แม่เพียงคืนสืบคอกบอกต่อคำ	ทุกถ้อยจากธารถ้ำปลอบน้ำตา
สดับสายรายงานเคี้ยวคั้นข่าว	แต่ละก้าวชีวิตติดถ้ำผา
ต่างใจต่างตั้งหวังกับเวลา	ผู้ค้นหา ผู้สูญหาย ผู้รายงาน
สดับผู้ประกาศผู้เกาะเกี่ยว	พญาเหยี่ยวอินทรีจิกตีสาร
สรรพเสียงเพียงผองความต้องการ	ส่งผ่านเรื่องราวผู้ก้าวรุด
สดับไซเซียมลลิตมิเดีย	อารมณ์เสียอารมณ์สมอารมณ์หลุด
ล้วนนามานโมจิตมนุษย์	ที่สุดแห่งยุคโยงนอกโพรงภู
คุณยังเงิบยังงุดยังมุดน้ำ	ยังสืบถ้ำเสาะทางยังต่อสู
ยังเสียงเป็นเสียงตายในซอกกู	ยังหมายเธอ “ลูกหมู” อยู่ภายใน
ทุกทฤวินาทีของชีวิต	ถ้าพลาดผิดภายในมิช่วยได้
คุณรู้ว่าจะเกิดวิกฤตใด	สายน้ำยังเชี่ยวไหลไม่ลดรา
หน่วยซีลและอาสาที่รัก	ด้วยคุณพระปกปกป้องรักษา
คุณได้ลู่อุปสรรคผ่านมรรคา	แล้วปีติน้ำตาก็เอ่อท้น

จากบทกวีดังกล่าวย่อมแสดงให้เห็นว่ากวีคือศิวกานท์ ปทุมสูติ ติดตามข่าวสารดังกล่าวอยู่ตลอดเวลา ที่เป็นเช่นนี้อาจเป็นเพราะวิสัยของกวีที่ย่อมต้องติดตามความเป็นไปของสังคม เพราะกวีเป็นส่วนหนึ่งของสังคม ทั้งยังเป็นนักวิชาการ เป็นพ่อ เป็นปู่ และเป็นตาอยู่โดยปริยายจึงให้ความสนใจเหตุการณ์นี้เป็นพิเศษ

เช่นเดียวกันที่กวีคือ**พินิจ นิรัตน์** ซึ่งเป็นส่วนหนึ่งของสังคมและเป็นผู้มีจิตวิญญาณของนักข่าวอยู่ในตัว จึงเสนอเนื้อหาแบบรายงานเหตุการณ์ให้ทราบเป็นระยะ ดังเช่นบทกวีเรื่อง “คอยหวัง” ต่อไปนี้

ยังรอคอย-คอยรออยู่นะลูก	พ่อบุญปลูกแม่ทุกข์เสียขวัญ
เลยล่วงมา, เวลาหมุนก็คืน-วัน	ไอ้ลูกจางจอตกลั่นอีกอึดใจ
ทุกฝ่ายหาทางช่วยกันเต็มที่	ลูกเอ๋ยอย่าเพิ่งหนีหน้าไปไหน
แม้ตะโกนก้องปากถ้าทำให้ไป	ลูกหมูป่าได้ยินไหม, บาดใจนัก
พันกั้วพันผ่านก็คืนก็ตื่นหวัง	ดึกตื่นตื่นภวังค์อย่างหน่วงหนัก
ใจจดจ่อล้านล้านใจมอบใจรัก	ร่วมทอถักบันดาลดลหวังคั่นเจอ

2.2 การแสดงความคิดเห็น

รูปแบบการเสนอเนื้อหาในลักษณะแสดงความคิดเห็นของกวีเกิดขึ้นเมื่อกวีได้รับทราบเรื่องราวความเป็นไปอย่างใดอย่างหนึ่งหรือหลายอย่าง แล้วแสดงความคิดเห็นของตนในฐานะปัจเจกชนผู้มีความไหวรู้สีกอันรวดเร็ว ความไหวรู้สึกลักษณะนี้เกิดขึ้นในระบบประสาทเมื่อมีสิ่งเร้ามากระทบตา หู จมูก ลิ้น กาย และใจ (สวนิต ยมาภย์, 2549: 16) การแสดงความคิดเห็นนี้นับว่าเป็นธรรมชาติอย่างหนึ่งของกวี

ตัวอย่างบทกวีมีเนื้อหาเป็นการแสดงความคิดเห็นของกวีเช่นเรื่อง “หมูป่าไทย” ของ**เนาวรัตน์ พงษ์ไพบูลย์** ดังต่อไปนี้

ทีมหมูป่า ปลอดภัย ได้ออกถ้ำ	ด้วยทีมแห่ง คุณธรรม ความช่วยเหลือ
ทั้งโลกร่วม สมานาน จุนจางเจือ	ทีมหมูป่า จุดเชื้อ แห่งความดี
ขณะโลก มีตมิต เหมือนติดถ้ำ	แต่ดวงเทียน คุณธรรม อร่ามสี
ให้แรงหวัง แรงใจ ในชีวิ	ว่าโลกนี้ ยังมี ความดีงาม

ประเทศไทย กลายเป็น จุดเด่นโลก ให้ร่วมโศก ร่วมสุข บันบุงข้าม
แลกชีวิต ด้วยชีวิต เผ่าติดตาม พิสูจน์ความ เข้มข้น แห่งคนจริง
ประเทศไทย ได้นิยาม เด่นลำแดง ดินแดนแห่ง มนุษยธรรม เลิศล้ำยิ่ง
เมื่อโลกไร้ ที่ซึ่ง จะพึงพิง มนุษยชาติ จะไม่ทิ้ง ไม่ทอดกัน
ความก้าวหน้า ทั้งหลาย ในแหล่งหล้า ต้องก้าวหน้า กันด้วย ช่วยกันนั้น
มิใช่การ ก้าวหน้า เพื่อฆ่าฟัน หมูป่าไทย ให้ของขวัญ แก่โลกแล้ว

ย่อมเป็นเรื่องปกติธรรมดาอันมิเกินการคาดหมายที่เมื่อเนาวรัตน์ พงษ์ไพบูลย์ ผู้เป็นกวีอาวุโสในสมัยปัจจุบันเห็นสิ่งใดแล้วจะมีความคิดเห็นอันลึกซึ้ง เหตุการณ์เยาวชนติดถ้ำหลวง-ขุนน้ำนางนอน ปี 2561 เป็นเหตุการณ์สำคัญของไทยและของโลกมีพลังมากพอที่จะไหวความรู้สึกและจิตวิญญาณของกวี ผู้อ่านจึงสัมผัสได้ถึงพลังแห่งความคิดเห็นตามไปด้วย

ตัวอย่างบทกวีที่แสดงความคิดเห็นของกวีในทำนองเดียวกัน เห็นได้จาก บางส่วนในเรื่อง “ของขวัญแห่งขุนน้ำนางนอน” ของศิวกานท์ ปทุมสูติ ว่าในโลกนี้มนุษย์อาศัยอยู่ด้วยกันอย่างเป็นกลุ่มก้อนมีความรักสามัคคีกันฉันทัญญาติมิตร ดังต่อไปนี้

มนุษย์มีอาจอยู่ได้เพียงโดดเดี่ยว เกาะเกี่ยวโลกทั้งใบได้แดดฝน
ขมไทยช่วยไทยไม่จำนน มิตรประเทศท่วมท้นปรนน้ำมิตร
ลูกหมูป่าคาเดมีเอย เธอได้เผยมโนมนุษย์ดุจญาติสนิท
นี่คือ...ของขวัญรางวัลชีวิต แต่ผู้พิชิตขุนน้ำนางนอน

หรือบางส่วนจากบทกวีเรื่อง “ส่งแรงใจไปอีกวัน” ของรักษมนัญญาสมเทพ แสดงถึงความคิดเห็นของกวีที่มีต่อนางนอนซึ่งอยู่ในสถานะเหนือโลกว่าการที่แม่นางนอนปลดปล่อยชีวิตของเยาวชนทั้ง 13 คนให้ออกมาอย่างปลอดภัย

ย่อมจะแสดงถึงความรักความเมตตาอันยิ่งใหญ่ของแม่นางนอนที่มีต่อชีวิตน้อยๆ อย่างยาวชนทั้ง 13 คน ก่อเกิดเป็นพลังรักพลังศรัทธาที่ยืนยงสืบไป ดังเนื้อความในบทกวีต่อไปนี้

อุปสรรคในถ้ำหลวงจงล่วงผ่าน	อย่าให้นานการรอคอยอย่าถอยห่าง
ปล่อยชีวิตเขากลับมานะแม่นาง	สู่โลกกว้างให้โลกรู้อยู่ดำรง
ดำรงรักดำรงชีพอยู่สืบสร้าง	สัมพันธ์นางอย่างไรจะสูงส่ง
สัมพันธ์รักอย่างไรจะยืนยง	วันนี้คงพิสูจน์ได้ให้โลกงาม

2.3 การเสนอแนะวิธี

รูปแบบการเสนอเนื้อหาแบบแนะวิธีปฏิบัติอย่างหนึ่งอย่างใด พบในบทกวีขนาดสั้นของ**ศิวกานท์ ปทุมสูติ** ที่เมื่อกวีทราบข่าวการย้ายนายณรงค์ศักดิ์ โอสธนากร ผู้ว่าราชการจังหวัดพะเยา ซึ่งเป็นผู้บัญชาการเหตุการณ์ ศูนย์อำนวยการร่วมค้นหาผู้สูญหายในวนอุทยานแห่งชาติถ้ำหลวง-ขุนน้ำนางนอนไปเป็นผู้ว่าราชการจังหวัดพะเยา กวีก็เสนอแนะทันทีว่าให้หยุดคำสั่งย้ายนั้น ดังบทกวีว่า

หยุดชะคำสั่งย้าย	อภัยค
น้ำหลาท่วมบรรพต	ทุ่งหญ้า
อำนาจรัฐกำหนด	นายยุติ-ธรรมฤ
อย่าแยกเจ้าเมืองหล้า	กอบกู้ถ้ำหลวง

อาจกล่าวได้ว่าในฐานะที่**ศิวกานท์ ปทุมสูติ** เป็นกวีอาวุโส รู้เห็นเหตุการณ์ต่าง ๆ ที่เกิดขึ้นในสังคมมากพอปรกับความเป็นผู้รู้แจ้งผู้หนึ่งของสังคมไทยในปัจจุบันจึงเสนอแนะวิธีการอย่างใดอย่างหนึ่งแก่ผู้เกี่ยวข้อง แม้ข้อ

เสนอแนะนั้นจะเป็นข้อเสนอแนะที่ดี มีน้ำหนักแต่มีอาจเป็นไปได้ในการปฏิบัติ
ก็นับได้ว่ากวีได้ปฏิบัติหน้าที่อย่างสมบูรณ์แล้ว

2.4 การร้องขอ

ผู้กระทำการขอร้องคือกวี ส่วนผู้ที่ถูกขอร้องให้ช่วยเหลือคือผู้ที่มีอำนาจ
สูงกว่ากวีซึ่งอยู่ในสภาวะเหนือโลก ได้แก่ พระรัตนตรัย เทพเทวดาอารักษ์และ
สิ่งศักดิ์สิทธิ์ และผู้มีอำนาจที่เกี่ยวข้องกับเหตุการณ์นี้โดยตรงคือขุนน้ำกับนาง
นอน โดยกวีขอให้ผู้มีอำนาจเหล่านั้นให้ความช่วยเหลือเยาวชนทั้ง 13 คน ให้อยู่
รอดปลอดภัยหรือให้ออกมาจากถ้ำหลวง-ขุนน้ำนางนอนได้ รวมทั้งให้ความช่วย
เหลือคณะทำงานให้มีความสะดวกในการปฏิบัติงานจนกระทั่งสำเร็จภารกิจ

เนื้อหาขอความช่วยเหลือที่ปรากฏในบทกวีนั้นเป็นเพียงเนื้อหาส่วนหนึ่ง
ของเรื่องและมักปรากฏในตอนท้ายเรื่องหรือบทจบ ดังตัวอย่างต่อไปนี้

บทกวีเรื่อง “บ่าบวง” ของดวงมณ ต่อไปนี้

“ขุนน้ำ” ขอผ่อนน้ำ	วอนอย่าซ้ำทุกข์ทรม
“นางนอน” ช้อนกมล	โปรดยินยลด้วยปราณี
ร่ำร้องจากใจแม่	ปลิดแต่ได้ฤทธอรี
บ่าบวงแก่เทวี	แลกชีวิลูกคีนคง

บทกวีเรื่อง “รอ...หมูป่า” ของสมเกียรติ รัชชมนี ต่อไปนี้

ขอไตรรัตน์เป็นฉัตรแก้วได้คุ้มเจ้า	เทพป่าเขาเปิดพงไพรให้สว่าง
เทพผืนดินถิ่นถ้ำช่วยนำทาง	พบเจ้าอย่างสวัสดิมีชัยเอย

บทกวีที่ไม่มีชื่อเรื่องของพอล สุกใส ดังต่อไปนี้

เจ้าแม่	ฟังกระแสธารใจให้ถ้วนถี่
เอ็นดูด้วยเมตตาโปรดปรานี	เผยช่องบ่วงขี้มรรคา
ให้หมู่เขาเหล่านั้นสำเร็จสม	พบลูกอ่อนซ่อนชมในคูหา
กอดเกี่ยวเกลียวขวัญพรรณนา	คืนสู่ญาติกาแลหมู่มิตร
เมื่อนั้นคงสุขสมอสสร	ด้วยธารใจไหลซอนสถานสนิท
ต่างเทียบรูปสัจจามาบุชิต	ชลิตน้อมขุนน้ำบ่าบวงเอย

อภิปรายผลและสรุปผล

บทกวีอุบัติการณ์โลกกรณีถ้ำหลวง-ขุนน้ำนางนอน ปี 2561 ทั้ง 19 สำนวน มีสารัตถะหรือเนื้อหาหลัก 3 ประการ จัดระดับได้ 3 ระดับ คือระดับปัจเจกชนซึ่งเกี่ยวข้องกับบุคคลคนเดียวหรือถ้าเป็นกลุ่มบุคคลก็เป็นกลุ่มเล็กๆ กลุ่มเดียว ระดับสังคมอันเกี่ยวข้องกับคนหมู่มากหรือกลุ่มใหญ่ และระดับสถานะเหนือโลกที่เกี่ยวข้องกับสิ่งที่มีอาจมองเห็นได้โดยปกติวิสัยของมนุษย์แต่อาจสัมผัสได้ด้วยจิตวิญญาณหรือความรู้สึก ในด้านรูปแบบการนำเสนอเนื้อหาของบทกวีแบ่งออกเป็น 2 รูปแบบ คือรูปแบบคำประพันธ์ซึ่งกวีใช้คำประพันธ์ 3 รูปแบบหลักคือกลอน กาพย์ และโคลง โดยกลอนใช้มากที่สุดแบ่งเป็นกลอนแปดกับกลอนเพลงและยังมี กลอนที่มีรูปแบบคล้ายกลอนบทละครด้วย รูปแบบคำประพันธ์รองลงมาคือกาพย์ยานีสิบเอ็ด และโคลงสี่สุภาพเป็นรูปแบบคำประพันธ์ซึ่งใช้น้อยที่สุด ส่วนรูปแบบการเสนอเนื้อหาสำคัญเพื่อสร้างสุนทรียภาพในบทกวี 4 ประการ คือ การรายงานเหตุการณ์ การแสดงความคิดเห็น การเสนอแนะวิธี และการขอความช่วยเหลือ

เอกสารอ้างอิง

คนข่าว 2499 และราช รัมัญ. (2561). ปราบกฏการณ์ถ้ำหลวง ทีมหมูป่าคะ
เคเดมี. กรุงเทพฯ: ย้อนรอย.

สวณิต ยมาภัย. (2549). “หน่วยที่ 1 การสื่อสารด้วยภาษา” ใน ประมวลสาระ
ชุดวิชาภาษาไทยเพื่อการสื่อสาร หน่วยที่ 1-7. พิมพ์ครั้งที่ 5. นนทบุรี:
สำนักพิมพ์มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช.